

Komb 12/1945

Förslag
till

Hersby-Tureberg torrlägningsföretag.

i Sollentuna socken och Stockholms län
Upprättat vid syn enligt vattenlagen
år 1943 av
Nils Risberg
Statens lantbruksingeniör.

Hemmanstal	Registreringsnummer	Littera å kartan	Söcken Hemman och jordägare	Sökande och med dem likställda	Ägofigur	Markens uppskattade värde		Beräknad andel i kostnaden för företagets avdelningar	Delaktighet i kostnaderna för		18						
						Nuvarande värde	Kronor		Arbetets utförande m. m.			Synesför- rättningen					
									Beräknad kost- nad kronor	Procent av verkl. kostnad		Kr.	öre				
1	2	3	4	5	6	7		10	11	12	13	14	15	16	17		
234			Tureberg N. G. Hellqvist	1	1-2	383.75	5	1.25						179.60	1.18	11.30	
232			" Anna Filson	1	3-4	857.50	10	2.50						203.95	1.34	12.83	
225			" N. H. Nilsson	1	5-6	332.50	4	1.50						109.58	0.72	6.89	
228			" C. R. Lindkvist	1	7-8	461.25	5	3.75						59.36	0.39	3.73	
237			" H. A. Blomkvist	1	9-10	281.25	4	8.75						158.29	1.04	9.96	
253			" Gunnar Lachman	1	11-12	86.25	2	8.75						129.37	0.85	8.14	
353			" " "	1	13-14	240.-	4	25.-						173.51	1.14	10.92	
349			" Ose. Björk	1	15-16	585.-	6	5.-						60.88	0.40	3.83	
351			" A. J. Nordstrand	1	17-18	617.50	6	2.50	ef					30.44	0.20	1.92	
355			" C. C. Johansson		19-20	807.50	8	2.50	ef					39.57	0.26	2.49	
3535			" Olof Holmberg	1	21	495.-	5	55.-	ef					51.75	0.34	3.26	
3534			" Tora Friestad	1	22	110.-	5	40.-						412.46	2.71	25.95	
368			" Anna Höjer	1	23	115.-	5	60.-						430.73	2.83	27.10	
3548			" K. A. Föderberg	1	24	400.-	5	100.-						94.36	0.62	5.94	
3489	✓		" C. G. Wenner Falk		25	297.50	4	27.50					✓	118.72	0.78	7.47	
3415			" D. G. Karlsson	1	26	137.50	2	2.50						105.02	0.69	6.61	
3486			" Fred. Andersson	1	27	280.-	4	20.-						112.63	0.74	7.09	
3487	✓		" C. G. Wenner Falk		28	190.-	4	35.-					✓	266.35	1.75	16.76	
3387			" Erik Andersson	1	29	52.50	1	22.50						114.15	0.75	7.18	
3507			" Fren. Föderbergs egenhufvudska	1	30	113.75	3	2.25						199.38	1.31	12.54	
3450			" Gust. A. Ljunggren	1	31	48.75	3	276.25						258.74	1.70	16.28	
3501			" Rolf Elisab. Larsson	1	32	106.25	4	318.75						298.31	1.96	18.77	
3502			" " "	1	33	37.50	1	2.50						105.02	0.69	6.61	
3355			" Bertha Johansson	1	34	95.-	1	5.-	ef					4.57	0.03	0.29	
3451	✓		" Karl Gust. Palmgren		35	21.25	2	3.75	ef					3.04	0.02	0.19	
3451	✓		" A. H. Höjer		36	87.50	1	37.50	ef					35.01	0.23	2.20	
3451	✓		" Erik Persson											248.08	1.63	15.61	

Instal	nummer	kartan	Hemman och jordägare	ställda	gust	Nuvarande värde									Arbets utlösnings m. m.		rättningen	
						Kronor									Beräknad kostnad kronor	Procent av verkl. kostnad	Kr.	öre
1	2	3	4	5	6	7			10	11	12	13	14	15	16	17	18	
			Överförd			7635.-		40.-						4254.-	27.95	267.66		
3461			Tureberg											146.11	0.96	9.19		
3462			Edv. -	1	40-40a	204.-								53.27	0.35	3.35		
3463			Ferd. Andersson	1	41-41a	48.75		25	ej					18.26	0.12	1.15		
			Valborg Karlsson															
3464			O. V. Larsson		42	80.-			ej					56.31	0.37	3.54		
3474			Rust. Larsson	1	43	90.-								53.27	0.35	3.35		
3542			Edv. Andersson	1	44	168.75		25	ej					117.19	0.77	7.37		
3488			And. Andrién	1	45	375.-								193.29	1.27	12.16		
319			Torsten Lundström	1	46	168.75		25						18.27	0.12	1.15		
339			Föreningen Eds- byggnadsföretag u.p.a.	1	47	356.25		25	ej					27.40	0.18	1.72		
352			Strid Blom	1	48	270.-		25	ej					13.70	0.09	0.86		
			Strid Blom															
3298			Sigrid Lindblom	1	49	261.25		25	ej					35.01	0.23	2.20		
3300			O. B. Blom	1	50	212.50		250	ej					103.50	0.68	6.51		
3301			A. R. Lindström	1	51	165.-		25						12.18	0.08	0.77		
224			And. H. Hultén	1	52	261.25		25	ej					284.61	1.87	17.91		
2273			E. G. Lundgren	1	53-55	671.25		910						15.22	0.10	0.96		
2275			Edv. Törnqvist	1	56	308.75		25	ej					38.05	0.25	2.39		
2242			Shartin Lundgren	1	57	233.75		220	ej					7.61	0.05	0.48		
274			Vilh. Jansson	1	58	166.25		25	ej									
259			Peril. Söderström	1	59	-		25										
2153			E. V. Söderström		60	-		25										
2116			F. G. Karlsson	1	61-62	145.-		275						121.76	0.80	7.66		
3307			A. B. H. Olsson	1	63	67.50		225						147.63	0.97	9.29		
3305			"	1	64	30.-		100						65.45	0.43	4.12		
2115			H. G. H. Karlsson	1	65	260.-		325						60.88	0.40	3.83		
2114			Frida Andersson	1	66	220.-		275	ej					51.75	0.34	3.11		
3293			R. B. Johansson	1	67	220.-		275	ej					51.75	0.34	3.11		
3306			"	1	68	35.-		175						130.89	0.86	8.44		
3304			Frida Andersson	1	69	25.-		125						94.36	0.63	6.94		
			Sten Karlsson	1	70	70.-		350						261.78	1.72	16.47		

stat	nummer	ort	nämnan och fördragare	ålder	med	värde	Kronor	öre	10	11	12	13	14	Beräknad kostnad kronor	Procent av verkl. kostnad	rättningen		18
																Kr.	öre	
1	2	3	4	5	6	7								15	16	17		
			Örefors			12994.-		96.-						6555.26	43.07	412.43		
V	10	2 ¹⁰¹	Tureberg Eskil H. Höglund	1	72	105.-		0.-						65.45	0.43	4.12		
	52	2 ⁴⁵	" " Per Lundgren	1	73	37.50		50						12.18	0.08	0.77		
V	38	3 ³⁰²	" " Edith Karlsson	1	74	202.50		50						21.31	0.14	1.34		
	52	4 ¹	Hersby Anne Gunnar	1	75-75a	260.-		50						155.24	1.02	9.76		
	38	2 ¹⁸⁶	" " Edith Karlsson	1	76	190.-		0.-						9.13	0.06	0.57		
	11	2 ⁴⁹	" " Joh. L. Lundgren	1	77	276.25		75						45.66	0.30	2.87		
	10	2 ⁵⁸⁹	" " Eskil H. Höglund	1	78	80.-		0.-						18.26	0.12	1.15		
V	43	2 ¹⁸⁵	" " C. V. Håkansson	1	79	375.-		50						117.19	0.77	7.37		
V	49	2 ⁴⁸	" " C. Lundberg	1	80	285.-		50						13.70	0.09	0.86		
V	57	2 ⁵⁰	" " L. F. Johansson	1	81	140.-		0.-						54.79	0.36	3.45		
V	1	2 ¹⁸¹	" " Knut C. Lund-	1	82	440.-		50						103.50	0.68	6.51		
	3	2 ¹⁶⁶	" " L. M. Lagerqvist	1	83	210.-		30						83.71	0.55	5.27		
	44	2 ¹⁸²	" " Ivan Föderström	1	84	220.-		40						168.94	1.11	10.63		
V	7	2 ¹⁸³	" " J. Josefsson	1	85	360.-		40						38.05	0.25	2.39		
V	39	2 ¹⁸⁴	" " Signe Blom	1	86	118.75		6.25						6.09	0.04	0.38		
V	17	2 ⁶⁵	" " Elsa Jonsson	1	87	75.-		0.-						47.18	0.31	2.97		
V	58	2 ⁸⁵⁸	" " Emil Andr.	1	88	50.-		20						187.21	1.23	11.77		
V		2 ⁸⁵⁹	" " Perberg		89	130.-		20						65.45	0.43	4.12		
V	11		" " Lång. Maj. och		90	48.-		2.-						10.65	0.07	0.67		
			Kamman			16547.-		103.-						7778.95	51.11	489.40		
			Gunnar			16594.50		55.50										
Bätnad på grund av förläggning av																		
	2 ²⁷³		Tureberg Edwin Törnqvist		56			0.-						140.02	0.92	8.81		
	2 ²⁷⁵		" " Martin Lundgren		57			0.-						140.02	0.92	8.81		
	2 ¹⁵³		" " F. G. Karlsson		61			5.-						22.83	0.15	1.44		
	2 ¹¹⁶		" " K. E. A. Olsson		63			5.-						257.22	1.69	16.18		
	2 ¹¹⁵		" " Frida Andersson		66			5.-						70.01	0.46	4.40		
	3 ³⁰⁵		" " K. G. H. Karlsson		65			0.-						374.41	2.46	23.56		
	3 ³⁰⁴		" " Sven Karlsson		70			0.-						47.18	0.31	2.97		

ansät	nummer	karta	Hemman och jordägare	och med ställda	gur	Nuvarande värde								Arbetets utförande m. m.		Synförrättningen	
														Beräknad kostnad kronor	Procent av verkl. kostnad	Kr.	öre
1	2	3	4	5	6	7			10	11	12	13	14	15	16	17	18
			Överför											9065.03	59.56	570.32	
3300			Tureby A. R. Lindström	51										304.40	2.00	19.15	
3298			" O. B. Blom	50										257.22	1.69	16.18	
3535			" Olof Holm	21										117.19	0.77	7.37	
3534			" Tora Tuustad	22										444.42	2.92	27.96	
3548			" K. A. Fröberg	24										257.22	1.69	16.18	
368			" Stina Höjer	23										444.42	2.92	27.96	
3489			" E. G. Falk	25										234.39	1.54	14.75	
3415			" D. B. Karlsson	26										327.23	2.15	20.58	
3488			" Torsten Landström	46										234.39	1.54	14.75	
3454			" Karl G. Palmgren Ester Johansson A. Höjer, Erik Rönne	36										22.83	0.15	1.44	
3532			" P. R. Wästrand	37										374.41	2.46	23.56	
3474			" Ester Andersson	44										327.23	2.15	20.59	
3464			" Ruth Larsson	43										374.41	2.46	23.56	
3413			" Karl Löderström	39										234.39	1.54	14.75	
3461			" Hilda Engström Edv. Engström	40										234.39	1.54	14.75	
2114			" R. E. Johansson	67										304.40	2.00	19.15	
41			Hersby Ann S. Lundgren	75a										304.40	2.00	19.15	
3302			Tureby Edith Karlsson	74										234.39	1.54	14.75	
2185			Hersby E. V. Håkansson	79										304.40	2.00	19.15	
2182			" Torv Löderström	84										304.40	2.00	19.15	
2181			" Ernst E. Lundkvist	82										327.23	2.15	20.59	
2166			" L. M. Lagerqvist	83										187.21	1.23	11.78	
			Summa											15220.-	100.00	957.57	

Deltagningsstygldigtret är grundat
 dels på värdet av den bätnad som
 tillämnas genom av förtäget uppkom-
 mande jordförbättring dels genom kon-
 tingenstillsättning av källare

Hemmanstal	Registernummer	Höfver å kartan	Söcken Hemman och jordägare	Ägande och med den likställda	Ägofigur	Markens uppskattade värde	
						Nuvarande värde Kronor	Blottat värde Kronor
1	2	3	4	5	6	7	8

U t l å t a n d e

Synemännens utlåtande rörande

de förbättrade utdikning av mark tillhörande Tureberg n:ris 2 och 3 samt Hersby n:ris 1 och 2 i Sollentuna socken och Stockholms län, avgivet vid sådan syneförrättning, som omförmäles i vattenlagen 10 kap. 32 och följande paragrafer.

Läge.

Ifrågavarande avdikningsområde är beläget omkring 1 km. söder om Turebergs järnvägsstation å linjen Stockholm-Uppsala. Å bifogade översiktskarta har avdikningsområdet markerats med gul färg varjämte även nederbördsområdets yttergränser markerats med en blå linje. Avdikningsområdet utgöres av såväl odlad som ej odlad jord och omfattar en areal av sammanlagt 10,08 hektar.

Nederbördsområdet.

Avdikningsområdet tillhör ej något namngivet vattensystem. Det ligger mellan de enligt Kungl. Kungörelsen den 13 april 1922 med n:ris 60-61 betecknade nederbördsområdena.

Förordnande.

Genom länsstyrelsens förordnande av den 10 oktober 1942 erhö11 undertecknad i uppdrag att handlägga förenämnda förrättning och har på grund härav och i anslutning till förrättningssökandenas och med dem likställda vid undersökningen och vid sammanträde i ärendet framställda yrkanden föreliggande plan för avdikningen upprättats.

Benämning.

Synemännen anse, att företaget bör betraktas som dikning och bestämma jämlikt vattenlagen 10 kap. 62 § att företaget skall benämnas Hersby-Tureberg torrlägningsföretag.

Hinder mot företaget.

Företaget berör ej något av de förhållanden, som omförmälas i vattenlagen 7 kap. 38 och 39 §§.

Mot syneförrättningens handläggning eller företagens utförande har icke något hinder blivit anmält och har något sådant ej heller av synemännen kunnat utrönas.

Företagets omfattning och avloppsdikenas lägen.

Den i företaget ingående vattenskadade marken finnes å hithörande plankarta upptagen och har fullständig beskriv-

djupning och nedläggning av cementrör i redan befintliga otillräckliga avlopp å kartan betecknade med nummer. Huvudavloppet går utefter den s.k. Kanalvägen och Sveavägen och har betecknats med 1-19. Ett sidoavlopp av större omfattning utgår från punkt 8 å huvudavloppet och har betecknats med 8-47. Övriga sidoavlopps lägen framgår av plankartan. Samtliga avlopp hava jämväl markerats med en tjock röd linje. Inspektions- och intagsbrunnar hava markerats med röd ring.

Nederbördsområde, vattenmängd och lutningsförhållanden m.m.

Nederbördsområdenas olika omfattning har bestämts dels genom besiktning å marken dels med tillhjälp av ovannämnda översiktskarta och har bestämts

vid punkt 1 till	0.92 km ²	✓
" " 14 "	0.47 "	
" " 19 "	0.15 "	
" " 8 (avloppet		
8-47) till	0.28 "	

För övriga avlopp äro nederbördsområdena av mindre omfattning.

Med hänsyn till nederbördsområdenas beskaffenhet har maxiavrinningen beräknats till 150 liter pr. sek. och km^2 och medelavrinningen till 15 liter pr. sek. och km^2

Samtliga avlopp föreskrivas som täckta ledningar av cementrör med läge i plan och profil som såväl plan- som profilritningarna utvisa. De olika ledningarnas dimensioner äro angivna å profilritningen. Ledningarna förses med inspektions- och intagsbrunnar med lägen i plan och profil, som närmare framgår av såväl plan- som profilritningarna.

Vid punkt 1 å huvudavloppet förstärkes ledningen på sätt ritningen utvisar.

För såväl inspektions- som intagsbrunnar äro särskilda förslagsritningar upprättade.

Rörledningarna skola täckas av ett minst 0.60 meter tjockt jordlager.

Avloppens djup hava föreslagits med hänsyn till en i förhållande till kostnaden för företagets utförande så vitt möjligt full torrläggning av sökandenas i företaget ingående mark.

Å den vid förrättningen upprättade profilritningen

äro avloppens djup vid var och en av de längs desamma nedslagna avvägningspålarna angivna, varjämte höjden över det antagna jämförelseplanet av den blivande bottenlinjen vid ett flertal ställen angivits.

Uppmätning.

För bestämmande av arealen vattenskadad mark samt för utrönande av varje ägofigurs höjdläge över medelvattenytan i avloppen har den av företaget berörda marken blivit kartlagd och nätavvägd samt begränsad medels en kurva belägen på full torrläggningshöjd över nämnda vattenstånd, varvid för mark belägen på längre avstånd från avloppen tillagts erforderligt fall. Åker och trädgård har betecknats med gul, äng med grön och skogsmark med röd färg. Blå siffror angiva markens höjdläge över förrättningens jämförelseplan.

Jordvärdering.

Då överenskommelse angående kostnadernas fördelning ej kunnat träffas, har ägoogradering varit nödvändig och har densamma verkställts efter följande grunder.

Genom borrhning har jordens värde med hänsyn till dess naturliga godhet och beskaffenhet och under förutsättning av

omsorgsfull skötsel och fullständig torrläggning för varje ägofigur upptaxerats pr. hektar och finnas dessa värden för fullt torrlagda ägofigurer införda i kolumn 13 av värderingslängden (bil. D^d). För ägofigurer, vilka äro belägna lägre än full torrläggningshöjd över blivande medelvattenytan, vilka sålunda ej bliva fullt torrlagda, har en reducering av ovan angivna värden skett efter sådan grund, att all mark belägen över eller i jämnhöjd med 1,5 meter över nyssnämnda höjd ansetts hava torrläggningsgraden 1.0 d.v.s. de bliva fullt torrlagda, under det att mark belägen under ovan angivna höjdläge, ansetts hava torrläggningsgraden 0 d.v.s. deras blivande värde efter företagets utförande är ur torrläggningssynpunkt lika med 0. För sådan jord, som är belägen på sådant avstånd från avloppen att för dess torrläggning erfordras kostnad för upptagandet av fler avlopp än de i detta företag föreslagna har reducering av blivande värdet pr. hektar verkställt. Det blivande värdet finnes infört för såväl fullt torrlagda som icke fullt torrlagda ägofigurer i kolumn 13 av värderingslängden.

Vid beräkning av nuvarande värdet har all mark belägen under nuvarande medelvattenytan ansetts i sitt nuvarande skick

värdelös medan mark belägen ovan den i momentet angående "Uppmätning" omnämnda kurvan ansetts ur torrläggningssynpunkt redan lämna full avkastning, varför den ej genom företagets utförande vinner någon förbättring. Markens nuvarande värde är därför beroende dels av det blivande värdet under förutsättning av full torrläggning och dels av dess höjdläge i förhållande till den försumpande vattenytan samt erhålles genom multiplikering av jordens värde i fullt torrlagt skick medels ett procenttal, som beror på respektive figurers höjdläge över sagda vattenytan. De härigenom erhållna värdena pr. hektar äro införda i värderingslängdens kolumn 11.

Skillnaden mellan blivande och nuvarande värdet eller s.k. förbättringsvärdet finnes infört i värderingslängdens kolumn 15 och avse dessa siffror värdet pr. hektar.

I värderingslängden hava slutligen de enligt ovan angivna regler uträknade blivande och nuvarande värdena samt förbättringsvärdena blivit för varje ägofigur med hänsyn till dess yttinnehåll beräknade och införda.

För vissa i värderingslängden angivna fastigheter har beräknats båtnad för torrläggning av byggnadsplats (källare)

Nuvarande och blivande värdet samt förbättringsvärdet.

Den vattenskadade marken som kommer att förbättras genom företaget omfattar sammanlagt en areal av 10.06 hektar.

Dess blivande värde utgör	24.850 kronor
" nuvarande " "	<u>16.547 "</u>
Båtnad genom torrläggning av mark	8.303 "
" " " " källare	7.950,-

Vattendomstolsavgift.

Jämlikt 11 kap. 95 § vattenlagen skall till länsstyrelsen erläggas en avgift av 1,50 kronor för tusen av värdeökningen såsom bidrag till kostnaderna för vattendomstolarnas organisation och verksamhet. Då i föreliggande fall värdeökningen uppgår till 16.253,00 kronor skall till länsstyrelsen erläggas ett belopp av 24,38 kronor och skall bestyrkt avskrift av denna bestämmelse tillställas länsstyrelsen. Vattendomstolsavgiften skall erläggas så snart utlåtandet vunnit laga kraft.

Ersättningar.

Beträffande ersättning för eventuell skada genom ledningarnas nedläggning föreskriva synemännen jämlikt

intressenternas därom gjorda uttalande att sådan ej skall utgå.

För skada och intrång, som vid detta utlåtandes meddelande icke kunnat av synemännen förutses, må den, som lider skadan eller intrånget framställa anspråk på ersättning enligt bestämmelserna i vattenlagen 9 kap., dock skall sådant anspråk för att kunna upptagas till prövning anmälas hos Österbygdens vattendomstol inom fem år räknat från utgången av den för företagets fullbordande i detta utlåtande eller ock sedermera i anledning av sökt anstånd bestämda tiden. Är skadan eller intrånget av betydelse, gäller vad i 7 kap. 57 § vattenlagen andra stycket stadgas.

Kostnadsfördelning.

Beträffande kostnadernas fördelning har särskild tabell häröver upprättats, vilken bilagts detta utlåtande, varför här hänvisas till nämnda handling. Avdikningsområdet utgöres av en samfällighet. Samfälligheten har betraktats som en avdelning och har i tabellen angivits huruvida delägare är sökande till företaget eller ej. Deltagningskyldigheten är grundad såväl på båtnad, som vinnes genom av företaget uppkommande jordförbättring som på båtnad, som uppkommer genom torrläggning

Sker ändring i styrelsens sammansättning, skall denna ofördröjligen anmälas till länsstyrelsen. Jämlikt vattenlagen 3 kap.

21 § är styrelseledamot ansvarig för sina åtgöranden.

Innan anmälan om styrelseval gjorts hos länsstyrelsen må ej arbete å annans mark verkställas eller åtgärd till förfång för annan vidtagas.

Avsyrning.

Sedan arbetet blivit färdigt och om så erfordras under dess utförande skall det avsynas eller inspekteras av i länet tjänstgörande statens lantbruksingeniör eller annan av vederbörande myndighet därtill förordnad.

Underhåll.

De här föreslagna ledningarna skola första gången under första året efter sedan arbetet blivit avsynat samt därefter vart annat år samt så ofta det dessemellan erfordras rensas från anhopade slambildningar och skall detta arbete vara fullbordat senast före den 1 oktober det år rensning sålunda skall företagas. Kostnaderna skola fördelas efter samma grund som gäller för kostnadernas fördelning för avloppens första upptagande.

Allt underhållsarbete äger företagets styrelse vidtaga utan övriga intressenters hörande.

Dämning, anläggning av vattningsplats m.m.

Dämning i ledningarna eller annan åtgärd varigenom skada uppstår eller som hindrar vattnets fria lopp, må på inga villkor göras eller tålas och skall därest skada uppstår genom delägares eller annans påtagliga åtgörande av denne omedelbart avhjälpas.

Talan mot förrättningen.

Den som önskar föra talan mot denna förrättning skall göra detta vid Österbygdens vattendomstol adr. Stockholm. För talans bevarande skall sakägar inom sextio dagar räknat från denna dag till vattenrättsdomaren inlämna sina till vattendomstolen ställda besvär i tre exemplar och skola i dessa fullständigt upptagas klagandens alla påståenden samt skälen därtill.

Utlåtandets underställning.

Då i denna fråga någon underställning
till vattendomstolen av detta utlåtande ej erfor-
dras kommer i enlighet med 10 kap. 75 § vatten-
lagen detta utlåtande gå i verkställighet i den
ordning, som för laga kraft ägande dom är stadgad
för så vitt icke inom den i föregående moment
stadgade tiden besvär inlämnats till vattendom-
stolen.

Turérberg den 20 oktober 1943.

Statens lantbruksingenjör.

Biträdande gode män.

Att besvär icke blivit inom den i 10 kap.
85 § vattenlagen föreskrivna tid hos vattendomstolen
anförda över den syneförrättning, vid vilken föregående
utlåtande avgivits; betygar Stockholm i Österns
dens vattendomstols kansli den